

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu: **C. F. H., A., H. N. X., K., IČO: X.**, zast. B. & P. advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom N.. S.. E. X., P., v mene ktorej koná J.. J. B., advokát, proti žalovanej: **Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie** so sídlom v Bratislave, Prievozská 32, poštový priečinok 29, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. SK/0531/99/08 zo dňa 20. októbra 2008, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1S 1/2009 – 100 zo dňa 20. mája 2011, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S 1/2009 – 100 zo dňa 20. mája 2011, **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej č. SK/0531/99/08 zo dňa 20.10.2008, ktorým zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prešove pre Prešovský kraj, č. P/0195/07/08 zo dňa 26.05.2008, ktorým bola žalobcovi pre porušenie zákazu používania

nekalých obchodných praktík formou klamlivej obchodnej praktiky vo vzťahu k cene alebo k spôsobu výpočtu ceny alebo existencii osobitnej cenovej výhody a poskytovaním podstatných informácií nejasným, nezrozumiteľným a nevhodným spôsobom podľa § 7 ods. 1 v nadväznosti na § 8 ods. 1 písm. d/, § 8 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „Zákon“) uložená pokuta vo výške 200 000 Sk.

V odôvodnení krajský súd uviedol, citujúc relevantné zákonné ustanovenia, že posúdením ponukového katalógu „T. Najlepší na splátky! Zima 2007/jar 2008“, konkrétne jeho prednej strany, na ktorej je osobitne zvýraznená informácia pre spotrebiteľa „50 % Každý týždeň iné výrobky za polovicu“, taktiež druhej strany katalógu, ktorá obsahovala v ľavom hornom rohu veľkým žltým písmom zvýraznený údaj „-50 %“, pod ním text výrazným červeným písmom na červenom podklade, pod ktorým sa nachádza informácia „Každý týždeň iné výrobky za polovicu“, červeným písmom na bielom podklade, pričom druhá časť tejto informácie bola v porovnaní s prvou časťou zvýraznená dvojnásobnou veľkosťou písma, pod tabuľkou pri údají dĺžky splácania 33 mesiacov bol uvedený text: „akcia Každý týždeň iné výrobky za polovicu platí pre kombináciu splácania „Splatené za 33 mesiacov“, dospel k záveru, že marketingový spôsob realizovania reklamy bol nekalou obchodnou praktikou.

Krajský súd poukázal na výsledky prešetrovania sťažností spotrebiteľov, kde práve tieto nesprávne informácie ich uviedli do omylu ako priemerného spotrebiteľa a na základe týchto informácií uvedených jednak v katalógu ako aj v letáku, uzatvorili na základe uvedenej sumy, resp. výpočtu ceny, spotrebiteľský úver za účelom zakúpenia výrobkov uvedených v katalógu T. ako aj v letáku T., „Všetko z letáku za polovicu“. Informácie poskytované na jednotlivých listoch ponukového katalógu ako aj na prednej strane ponukového katalógu v súvislosti s cenou – 50 % a aj 33 mesačným splátkovým kalendárom, sú informácie nepravdivé, zavádzajúce, spôsobilé uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa presne tak, ako to definuje § 8 ods. 1 Zákona čo sa týka ceny a spôsobu výpočtu ceny alebo existencie osobitnej cenovej výhody, ktorá sa tu preukazuje ako výhodná ponuka zo strany žalobcu. Daný marketingový spôsob zviditeľnenia produktov T. do pozornosti spotrebiteľa možno jednoznačne definovať ako nekalú obchodnú praktiku spočíva v tom, že spotrebiteľ môže urobiť resp. v konkrétnych prípadoch prešetrovaných inšpektormi žalovanej urobili spotrebiteľia rozhodnutie a so žalobcom uzatvorili zmluvu o pôžičke za účelom zakúpenia výrobku, ktorý bol produktom predmetného katalógu T.. Predmetné zmluvy boli

spotrebiteľmi namietané ako uzatvorené v omyle práve na základe obchodnej praktiky žalobcu použitej v katalógu vo forme nejasných, nezrozumiteľných, viacvýznamových alebo nevhodným spôsobom podaných podstatných informácií, ktoré boli zo strany spotrebiteľov chápané ako správne, pravdivé, čo spôsobilo, že predmetné zmluvy uzatvorili.

Krajský súd poukázal, že práve údaje v katalógu zvýraznené žltou, červenou farbou, veľkým resp. väčším typom písma upúťali spotrebiteľa nielen obsahom informácie, ale práve farbou a danou veľkosťou písma. Informácia pre spotrebiteľa „– 50 %“, bola podaná takou formou, že mylne vzbudila dojem, že predmetný výrobok je možné zakúpiť za polovicu, teda o 50 % lacnejšie ako pôvodne bola jeho cena. Zo štetných sťažností vyplýva, že spotrebiteľ sa práve touto informáciou dostal do omylu a následne uzatvoril predmetnú zmluvu. Informácie majú svojou výraznosťou a farebnosťou upútať spotrebiteľa, avšak nie priviesť ho do omylu, čo sa týka obsahu informácie. Aj z výpočtov v ponukovom katalógu uvádzaných „akcia za polovicu“ vyplýva, že 33 mesačných splátok spotrebiteľ zaplatí síce v polovičnej sume, ale z príslušnej mesačnej splátky, avšak výška akontácie v sumáre nie je cenou výrobku za polovicu, ale len zníženie o určitú finančnú čiastku, ktorá ani po jednom prepočte nepredstavovala polovicu resp. 50 % z ceny výrobku. Všeobecné podmienky uvedené v katalógu na s. 278 – 285 sú oproti ostatnému textu v katalógu veľmi malým písmom uvedené tak, že spotrebiteľ má problém voľným okom tento text prečítať.

Ohľadne uloženej sankcie krajský súd uviedol, že správne orgány zohľadnili mieru porušenia povinností žalobcu a v zmysle § 24 Zákona uložili pokutu na dolnej hranici zákonom stanovenej sadzby, pričom v plnej miere zohľadnili závažnosť porušenia. Súd vyjadril názor, že tri sťažnosti v priebehu troch mesiacov sú dostatočne závažné na takýto postih.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „O. s. p.“) tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal.

Proti predmetnému rozsudku podal v zákonnej lehote dňa 7.7.2011 žalobca odvolanie domáhajúc sa zrušenia napadnutého správneho rozhodnutia a vrátenia veci žalovanej na ďalšie konanie, alternatívne zrušenia rozsudku krajského súdu a vrátenia mu veci na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku a trovách právneho zastúpenia.

Uviedol, že v danej obchodnej akcii išlo o 50% zníženie splátok a nie o 50 % zníženie cien. Žalobca v produkte T. poskytuje predaj katalógového tovaru na splátky, jeho služba

prítom spočíva v tom, že spotrebiteľom umožní získať ponúkaný tovar okamžite a splatiť jeho cenu vo vopred dohodnutých splátkach. Tento produkt je spotrebiteľom dobre známy, na trhu existuje viac ako 15 rokov. Jediné, čo môže žalobca zmeniť vo vzťahu ku kúpnej cene je výška a počet splátok. Spotrebiteľ nemá dôvod dôjsť k inému záveru. K tomuto záveru musí dôjsť každý spotrebiteľ, ktorý má vážny záujem o uzavretie kúpnej zmluvy najneskôr v čase, keď si spočíta výšku akontácie spolu s výškou a počtom splátok. Po tomto jednoduchom úkone musí byť spotrebiteľovi zrejmé, koľko zaplatí v splátkach navyše oproti platbe v hotovosti. Žalobcovi nebolo známe k akému inému záveru by mal spotrebiteľ dôjsť, pričom k rovnakému záveru došiel aj krajský súd, keď poskytol prehľad jednotlivých konečných cien tovaru pri rôznych variantoch splácania.

Žalobca ďalej uviedol, že nikdy netvrdil, že v rámci akcie „Všetko za polovicu“ bude konečná cena o polovicu nižšia ako jeho cena pri platbe v hotovosti alebo ako jeho cena pri iných variantoch splácania. Žiadal, aby odvolací súd posúdil, či je možné dôvodne predpokladať domnienku priemerného spotrebiteľa, že pri splátkovom predaji bude konečná cena tovaru o polovicu nižšia ako pri predaji toho istého tovaru v hotovosti. Rovnako aj to, či je možné predpokladať, že by sa priemerne súdny spotrebiteľ domnieval, že pri nižšej splátke s dlhšou lehotou splatnosti bude končená cena o polovicu nižšia ako pri vyššej splátke s kratšou lehotou splatnosti. Podľa názoru žalobcu by takto priemerný spotrebiteľ v r. 2007 t. j. po takmer 20 ročnom fungovaní splátkového predaja, uvažovať nemohol. Splátkový predaj drobného spotrebného tovaru je službou všeobecne známou, ľudovou, nejde tu o výnimočný spôsob predaja, pri ktorom by spotrebiteľ potreboval osobitné znalosti. Konečná výška kúpnej ceny pri nižších splátkach s dlhšou lehotou splatnosti je pochopiteľne vyššia ako konečná cena pri vyšších splátkach s kratšou lehotou splatnosti.

Žalobca nespochybnil, že označenie „Všetko za polovicu“ bolo v predmetnej reklame výrazné, pokiaľ možno atraktívne a lákavé. Úlohou reklamy nie je poskytnúť spotrebiteľovi všetky dostupné informácie o výrobku, službe alebo podmienkach ich získania. Z povahy veci by to ani nebolo možné a priemerný súdny spotrebiteľ s touto možnosťou počíta a pri rozhodnutí o uzavretí konečnej zmluvy zvažuje všetky ďalšie okolnosti, ktoré je dodávateľ povinný mu už v tomto štádiu poskytnúť. Inzerenti sa snažia uvádzať najlepšie vlastnosti čo najvýraznejšie, aby primáli spotrebiteľa aspoň reklamu čítať resp. vnímať. Z tejto skupiny sa potom môže vytvoriť menšia skupina, ktorá si produkt skutočne zakúpi. Tejto skupine sa musia dostať všetky relevantné informácie o vlastnostiach produktu.

K podanému odvolaniu sa písomným podaním zo dňa 1.8.2011 vyjadrila žalovaná tak, že navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Uviedla, že trvá na obsahu svojho vyjadrenia k žalobe a konanie žalobcu považovala za nekalú obchodnú praktiku, v ktorej žalobca využil klamlivé konanie a klamlivé opomenutie vo svoj prospech. Uvedený účinok prezentovaných informácií dokazujú aj množiace sa podnety od spotrebiteľov, z ktorých vyplynulo, že spotrebiteľia pochopili propagovanú akciu tak, že im bude znížená cena o polovicu. Marketingový spôsob zviditeľnenia produktov použitý v katalógoch vo forme nevhodne podaných informácií spôsobil to, že spotrebiteľia predmetné zmluvy so žalobcom následne uzatvorili. Žalobca môže používať prostriedky, ktorými sa snaží zaujať konečného spotrebiteľa, nesmie však spotrebiteľa uvádzať do omylu rozporne podanými informáciami, ktoré ho zvädzajú urobiť rozhodnutie, ktoré by za iných okolností neurobil. Pokiaľ šlo o informáciu 50 % zľava, žalovaná uviedla, že vzhľadom na spôsob poskytnutia, si priemerný spotrebiteľ bude túto informáciu vykladať tak, že má možnosť kúpy výrobkov za polovičnú cenu, čo je v spotrebiteľskom prostredí chápané ako veľmi výhodná ponuka. Prezentácia v uvedenej podobe určite splní svoj účel tým, že pritiahne pozornosť spotrebiteľa poskytovaním informácie v podobe, ktorá je spôsobilá viesť do omylu.

Žalovaná tiež uviedla, že pre priemerného spotrebiteľa je oblasť splátkovo – finančných vzťahov často veľmi zložitou problematikou, preto je potrebné, aby žalobca vo vzťahoch so spotrebiteľom vystupoval so zvlášť odbornou starostlivosťou a hlavne, aby poskytované informácie o propagovanej akcii boli jednoznačné, čitateľné a prehľadné, čo v uvedenom prípade nemožno konštatovať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26.4.2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo

zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že predmetom preskúmania je rozhodnutie žalovanej č. k. SK/0531/99/08 zo dňa 20.10.2008, ktorým zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prešove č. k. P/0195/07/08 zo dňa 26.5.2008, ktorým bola žalobcovi pre porušenie zákazu používania nekalých obchodných praktík formou klamlivej obchodnej praktiky vo vzťahu k cene alebo k spôsobu výpočtu ceny alebo existencii osobitnej cenovej výhody a poskytovaním podstatných informácií nejasným, nezrozumiteľným a nevhodným spôsobom podľa § 7 ods. 1 v nadväznosti na § 8 ods. 1 písm. d/ a § 8 ods. 4 Zákona, uložená pokuta vo výške 200 000,000 Sk podľa § 24 ods. 1 Zákona.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v celom rozsahu stotožnil so závermi vyslovenými v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa, pričom v podrobnostiach naň odkazuje a pre zdôraznenie jeho správnosti len uvádza:

Podstatou námietok uvedených v odvolaní bolo tvrdenie žalobcu, že priemerný spotrebiteľ nemohol v súvislosti s akciou „Všetko za polovicu“ dôjsť k záveru, že sa jednalo o 50% zníženie cien určitých výrobkov.

Podľa § 7 ods. 1 Zákona, nekalé obchodné praktiky sú zakázané.

Podľa § 7 ods. 4 vety prvej Zákona, za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 a agresívna obchodná praktika podľa § 9.

Podľa § 8 ods. 1 Zákona, obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak

neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže viesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj ak je táto informácia vecne správna vo vzťahu k

a) existencii výrobku alebo k povahe výrobku,

b) hlavným znakom výrobku, ako sú jeho dostupnosť, výhody, riziká, vyhotovenie, zloženie, príslušenstvo, servis zákazníkovi po predaji výrobku a vybavovanie reklamácie, výrobný postup a dátum výroby alebo dodávky, spôsob dodania, účel použitia, možnosti využitia, množstvo, špecifikácia, jeho zemepisný alebo obchodný pôvod alebo očakávané výsledky použitia, alebo výsledky a podstatné ukazovatele skúšok alebo kontrol vykonaných na výrobku,

c) rozsahu záväzkov predávajúceho, motívom pre obchodnú praktiku a k charakteru procesu predaja, akékoľvek vyhlásenie alebo symbol týkajúci sa priameho alebo nepriameho sponzorstva alebo schválenia predávajúceho alebo výrobku,

d) cene alebo k spôsobu výpočtu ceny alebo existencie osobitnej cenovej výhody,

e) potrebe servisu, náhradného dielu, výmeny alebo opravy,

f) osobe, vlastnosti a právu predávajúceho alebo jeho splnomocnenca, ako sú jeho totožnosť a majetok, kvalifikácia, postavenie, uznanie, členstvo v organizáciách alebo jeho väzby a vlastníctvo práv vyplývajúcich z priemyselného, obchodného alebo duševného vlastníctva alebo jeho ocenenia a vyznamenania, alebo

g) právu spotrebiteľa vrátane práva na výmenu dodaného výrobku alebo vrátenie peňazí podľa osobitného predpisu alebo k rizikám, ktorým môže byť vystavený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné zdôrazniť, že klamlivá obchodná praktika musí mať schopnosť aspoň teoreticky */...môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie,.... ktoré by inak neurobil..môže viesť do omylu priemerného spotrebiteľa.../* ovplyvniť správanie spotrebiteľov, nemusí byť aj skutočnou príčinou, na základe ktorej sa spotrebiteľ rozhodol pre určitý tovar alebo službu.

V prejednávanej veci je však zrejmé, že uvedená obchodná praktika použitá žalobcom nielen teoreticky, ale aj **reálne uviedla spotrebiteľov do omylu o cene alebo o spôsobe jej výpočtu**. Použitie hesla „- 50% Každý týždeň iné výrobky za polovicu“ je práve pre použité výrazové prostriedky /farba a veľkosť písma, obsah textu/ nekalou obchodnou praktikou, keďže priemerný spotrebiteľ predpokladá, že ak obchodník použije slovné spojenie „**...výrobky za polovicu**“, znamená to, že dané **výrobky sú za polovicu ceny**. Spotrebiteľ nemôže predpokladať, že použitím spojenia „...výrobky za polovicu“, mal žalobca na myslí

polovičné splátky. Na tento záver nemá žiaden vplyv to, či sa žalobca zaoberá predajom tovaru na splátky alebo nie. Priemerný spotrebiteľ sa primárne orientuje podľa cien tovarov, pričom je potrebné uviesť, že nie každý spotrebiteľ pravidelne nakupuje tovar na splátky alebo má s takýmto spôsobom predaja skúsenosti.

Vznesené odvolacie námietky žalobcu neboli spôsobilé podľa názoru odvolacieho súdu spochybniť správnosť záverov napadnutého rozsudku, a preto bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p., keď žalobcovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov konania nepriznal a žalovanej v takomto konaní náhrada trov neprináleží.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 26. apríla 2012

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská